

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea: târgulu inului Nr. 22. — „Gazeta“ ese de 2 ori in septemana: Joi'a și Duminec'a. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe $\frac{1}{4}$ 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu $2\frac{1}{2}$ galbini mon. sunatória.

Anulu XLI.

Se prenumera la postele c. și r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru un'a serie garmondu 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 4.

Domineca, 15 27 Ianuariu

1878.

Scólele nóstre amenintiate!

Brasiovu, in 26 Ianuariu 1878.

In numerulu antepenultimu amu aretatu modulu de procedere alu guvernului maghiaru in contra unui vechiu institutu de cultura romanescu din Ungari'a. Amu disu cu acea ocaziune ca, dupa cumu stau lucrurile, actulu ministerialu prin care s'a sistatu subventiunea anuala a gimnasiului de Beiusiu, este a se considerá cá indreptatu in contra asistentiei acestei scoli, dér' nu se póte numi ilegalu. Cu tóte aceste ne-amu simtitu datori a combate mesur'a guvernului din punctu de vedere alu ecuitatii si alu dreptatii, pentru-ca suntemu de convingere, ca ori-care guvern alu lumii cu atatu mai multu inse guvernulu nostru, care sta facia cu atatea interese ale diferiteloru popóre din Transilvani'a si Ungari'a, cari tóte pretindu satisfacerea lor, ar' trebui se se conduca in manuearea legii de idé'a e uitatii si a dreptatii.

Astadi ne vedemu necessitati a denuntiá guvernului o ilegalitate comisa de catra organele sale subalterne in daun'a scóleloru nóstre confessionale din comitatulu Solnocu-Doboc'a. Legea despre instructiunea poporala scutesce pe membrii si posesorii acelor comune, cari sustienu din mediuloce proprii o scóla confessionala corespunditoare recerintieloru legali, de darea prescisa pentru scólele poporale comunale, in aceea-si mesura, in care ei contribuiescu cu bani séu naturalii la sustinerea scólei loru proprie confessionale. (Art. de Lege XXXVIII din an. 1869, § 36.) Cu tóte aceste inse se esecuta dupa cumu ne spune corespondenti'a de mai josu, in unele comune romane din comitatulu Solnocu-Doboc'a, cari 'si sustienu scóla loru propria confessionala, darea pentru scólele maghiare comunale. (50% din darea directa.) Acést'a s'a intemplatu in deosebi cu scóla poporala romana din Betleanu, care pe lenga aceea ca corespunde tuturor recerintieloru legii, este ma' din cele mai bine cercetate in acelu comitatu. Astfelu s'au incassatu dela romanii betleneni vreo 30 fl. si numai interventiunei energicului protopopu de acolo este a se multumi sistarea colectei ulterioare.

Nu scimu ce a decisu in asta privintia domnulu vice-comite alu comitatului Solnocu-Doboc'a, dér' potemu constatá, ca la poporulu romanu din acele tienuturi existe temerea, ca prin mesur'a mentionata s'ar' fi intentionatu unu feliu de terrorisare eserceata asupra-i cu scopu de alu face se-'si parasésca propriile sale scóle si se imbraciosieze scólele comunale maghiare. Ori-catu ne-amu sili din parte-ne se talmacimú faptele de calibrulu acést'a in altu sensu mai favorabilu pentru autorii lor, nu potemu, pentru-ca plangerile contra tendintieloru maghiarisatórie ne venu in numeru prea mare si din prea multe parti, si tristulu refrenu alu tuturor relatiuniloru din partea romana este: „ni se amenintia scólele cu inchidere.“

Amu dori in interessulu poporului nostru si alu patriei cá se fimu reu informati, cá temerile de-o maghiarisare sistematica a scóleloru nóstre se fia nefundate, amu dori se ne potemu convinge catu mai iute ca macaru pe terenulu culturalu se va gasi unu óre-care modus vivendi, ca celu puçinu in sustinerea si dezvoltarea scóleloru nóstre confessionale nu vomu fi impedecati de catra maghiarismulu violentu. Déca amu judecá inse dupa pornirile cele mai noue amu trebui se perderamu si in ultim'a acést'a sperantia pe care o nutresce patriotismulu nostru.

Pentru acuma nu vomu mai cercetá ca óre incatu potu se provina neintielegerile si din lips'a de precautiune séu chiaru din indolenti'a romaniloru caror'a legea le impune in sustinerea scóleloru confessionale multe fórtre grele datorii, intrebanu inse, cumu voru poté corespunde ei mariloru recerintie ale legii, déca din partea organeloru administrative li se voru pune totu mereu buturugi

in cale, déca totu aparatulu ce le sta acestor'a la dispositiune se va pune in miscare spre a ingreuná mersulu dezvoltarii instituteloru nóstre de invetiamentu? Ce progressu póte fi acolo unde se cauta cu lumina nodulu in papura, unde nu se judeca dupa principiile ecuitatii ci numai dupa liter'a legii?

Avemú inaintea nóstra casulu celu mai recentu, care ne da ilustratiunea la aceste intrebari. Totu in comitatulu Solnocu-Doboc'a comisiunea administrativa printr'o decisiune, ce-o publicamu mai la vale a opritu pe confessiuni dela folosirea averei nemiscatóre scolari, care se compune din particelele de pamentu separate in sensulu legii cu ocaziunea comasatiuniloru, provocanduse la paragrafiu legii, care stabilesc ca averea acést'a póte se se folosésca numai spre redicarea si sustinerea scóleloru comunale. Dér' legea face si aci o exceptiune pentru comunele unde se afla numai scóle confessionale si concede cá in asemeni comune se se intrebuintieze veniturile averei scolari nemiscatóre in favorulu scóleloru confessionale déca aceste voru corespunde recerintieloru legii pana atunci, pana ce nu se va creá in acele comune o scóla comunala. (Art. de lege XXXVIII din 1868 § 41.)

Lucru ar' fi pana aci claru si simplu dér' in praca devine fórtre complicatu ca-ci comisiunea administrativa vine si dice: Nu ajunge déca scóla confessionala care in puterea §-lul 41 vrea se se folosésca de venitul averei scolare din cestiune va corespunde in tóte privintiele recerintieloru legali, dér' trebuie cá mai antain jurisdicțiunea dupa ascultarea inspectorului scólaru regescu s-ei dé concessiune, se-o declare de démna de a primi acelu ajutoriu. Ori-care cunoște numai catu de puçinu referintiele dela noi din tíera ne va dá dreptulu candu vomu dice ca prin aceea ca se face dependentu ajutoriulu dela jurisdicțiunea maghiara si dela inspectorii de scóle regesci, favorulu §lui 41 devine pentru scólele romane confessionale illusoriu. Scie poporulu nostru prea bine ce póte asteptá elu dela iniciativ'a inspectoriloru scolari, dela aceste mame mastere ale scóleloru confessionali.

Déca sta numai in puterea maghiariloru a decide asupra ajutoriulu, atunci ei voru decide totu in favorulu scóleloru maghiare, voru conservá veniturile fonduriloru totu numai pentru aceste. Da! ei au facutu legea, ei o interpretéza, ei o esecuta... Greu, fórtre greu apasa dér' recerintiele legii asup'r'a nóstra, inse acést'a nu trebuie se ne descuragieze. Cu catu scólele nóstre voru fi mai tare amenintiate cu atatu vomu mtrebuie se ne in cordamu poterile mai ultu spre a le ap rá si sustiené!

Primirea regimentului XIII de dorobanti in Iasi.

Diu'a de 2 Ianuariu 1878 va fi inscrisa cu litere stralucite in cronic'a anticului Iasi, ca-ci in acea di viteazulu regimentu alu XIII-lea de dorobanti s'a reintorsu de pe campulu de resbelu. Cu-o nespusa nerabdare se asteptá sosirea acestui regimentu in a dou'a capitala a Romaniei, din care cauza se espedau de aici telegrame peste telegrame, cu scopu de a aflá totdeauna loculu pana unde ajunsese regimentulu. De desdiminiatia totu orasiulu era impodobitu cu steaguri de tricoloru nationalu. Palatulu primariei mai alesu s'a distinsu prin decoratiunea festiva. La podulu de peatra din faci'a garii se ridicá unu arcu inaltu de triumfu ornatu cu portretulu M. S. domnitoriului cu armele Romaniei, ale municipiului Iasi, cu trupele nationale si cu ghirlande de flori naturale.

Pe la órele 3 p. m. nescé placarde cu litere gróse anuntiau, ca regimentulu va sosi la 6 óre sér'a. Timpulu pana la aceasta ora pareu tuturor cá fara sferisitu, astfelu incatu nu inserase

inca bine candu mai tóta populatiunea orasiului era deja adunata la gara. Peronulu era indesuitu de ómeni. Tóta curtea dinaintea garei era iluminata cu focuri bengale. Or'a 6 se apropiá. Consiliulu comunalu, celu judetianu, delegatiunea studentiloru dela cele trei facultati ale universitatii cu stindartele si alte corporatiuni se asiediara pe locurile destinate de mai inainte pentru receptiunea regimentului. Deodata inse se respandesce scirea, ca trenulu cu regimentulu va sosi abia la 8 óre sér'a. Acést'a intardiare a produsu o impressiune de neastemperu asupra intregului publicu. Consiliulu comunalu, studentii si tóte corporatiunile vediendu marea imbuldiala s'au retrasu din gara si s'au asediatu pe podulu de pétra sub arculu de triumfu, unde de ambele laturi erau postati gardistii civici cu arm'a la picioru. Intregulu corpu alu oficieriloru gardisti in tienuta de mare parada, ocupa loculu din mediulocu intre ambii stelpi ai arcului. De la órele 6 pana la 8 cantá music'a gardei civice diferite piese natiunale. Studentii universitatii impreuna cu multi cetatiani notabili, au incinsu apoi o hora mare la care se asociara din ce in ce mai multe persóne. Cá la asemeni ocaziuni asia si de astadata publiculu adunatu era veselu si cautá se 'si petreaca timpulu cu glume, care de care mai bine séu mai nostimu improvisate. Intre publiculu asistentu se aflá si unu numeru mare de dame chiaru din straturile cele mai inalte ale societatii iasiene. Mai tóte damele portau caciuli dorobantiesci numite á la Grivitz'a impodobite cu pene de curcani. Pe feciele tuturoru se vedea esprimatu unu gradu superlativu de mandria nationala.

Punctu la órele 8 se audi deodata unu uraganu de strigate de ura! esindu din unu trenu ce intrá in gara, — „Acestia'su Curcanii“, esclama publiculu, si intradeveru ei erau acei'a, cari vedienduse sositi in Iasi isi manifestara bucuri'a prin strigate de ura! — Trenulu se opri, dorobantii si oficierii lor sarira din vagóne si intr'o clipa se asiediara in plutóne, companii si batalióne. In aceastá ordine, cu drapelulu falfaindu in capu, esi regimentulu din palatulu garii, indreptanduse spre arculu triumfalu. Unu ura! nesfersitu strabatú aerulu si music'a gardei civice intoná „marsulu Grivitzei.“ Cumu se apropiá viteazulu regimentu de arculu de triumfu, primariulu Iasiului adressá urmatórele cuvinte catra Loc-colonelulu Petrovanu, carele inaintá in capulu regimentului:

Domnule comandante! „Salutu in numele orasiului buna-venire intre noi a regimentului alu 13-lea, care prin bravur'a lui a amintitu vechi'a gloria stramosiésca, si s'a facutu vrednicu d'acestu gloriosu orasiu.“

Veteranulu si iubitul nostru cetatianu dnulu d. Gusti rosti apoi urmatórea intempinare:

„Santu parintii comunei Iasiului, cari v'au esitu intru intempinare, sunt parintii si mamele vóstre duióse, sunt fratii si dragalasiile vóstre surori, sunt iubitele vóstre sotii si mirese, sunt toti cetatienii, cari cu bratiile deschise si rapiti de bucuria ve saluta si ve dicu: bine ati venitu vitejiloru soldati Romani! (unu ura intreitu resuna in tóta multimea).“

„Bine ati venitu dicemu, ca-ci voi sunteti celu mai pretiosu si doritu daru, pe care anulu nou ni'lu aduce! Pe candu ense ati plecatu d'aici, erati mai multi la numeru, si rendurile vóstre acumu sunt mai rarite. — Nu intrebá, imi pare ca raspunde de colu unu voinicu, ce radicanu's stégulu, dice:

„Priviti, priviti, aci si 'n faldurile panzei veti vedé pe cei obositi in lupta pentru iubit'a tíera, ca poposescu in dorulu iei pe reci movile! Acolo, acolo au remasu fratii nostri de arme, si asia raspunde dorobantiulu; si noi scimu ca de pe aceste nu movili, ci tronuri, s'a facutu antaiulu botezu alu armatei nóstre, si Griviti'a in focu si sange prin regimentulu alu 13-lea de dorobanti a fostu menita dupa secole se incheie cele mai frumóse pagini ale Romaniei! (ura prelungite):“

Bine ati venit vitezilor fii ai Prutului si Racovei; prin voi salutamu intr'ega armata si prin ea pe marele Voevodu Carol I, ce v'a condusu pe campulu de onore, pe campulu de gloria si la independinta noastra! Ura (si aerulu resuna de repetate ura)“

Dupa acest'a d. maioru Hazu a pronuntiatu in unele gardei civice din Iasi unu micu discursu care se finesce cu cuvintele urmatoarie:

Garda civica din urbea Iasi, ca si intregulu poporu, avendu fericirea d'a ve oferi flori si cununi, ve saluta pentru bun'a sosire, doresce ca glori'a si bravur'a acestoru luptatori se fia unu esemplu viu pentru posteritate.“

D. Ianovu salut'a pe viteazulu regimentu in numele comitetulu centralu alu domneloru din Iasi si termina asia:

„Deplangendu perderile suferite, fericite d'a fi pututu contribui la alinarea suferintelor celor raniti, femeile romane se simti astadi indouita fericite d'a saluta re'nturnarea la camine a braviloru din regimentulu alu XIII-lea.“

In urm'a d. Siendrea, absolvente de la facultatea de dreptu, rosti, in numele studentiloru universitatii urmatoarea salutare:

„Domnule comandantu si brave capitane! Junimea studiós'a cu inima plin'a de lacrimile bucuriei, salut'a pe fratii iei din alu XIII regimentu, cari an facutu fal'a armatei romane si mandri'a Moldovei—fiti bineveniti la vatr'a pe care a'ti aperat'o cu sangele vostru, si Dumnedieu si patri'a se ve bine-cuvinteza. Traiesca Romania si domnulu ei! Traiesca alu XII-lea regimentu!“

Comandantulu regimentulu XIII, d. loc.-colonelul Petrovanu a respunsu la tote aceste salutari, prin cuvinte bine simtite, pe cari publiculu le primi cu strigate de ura! Stindardulu regimentulu a fostu impodobitu cu cinci ghirlande, date de dna Petrovanu, de consiliulu comunalu, de studentii universitatii, de comitetulu centralu alu domneloru si de gard'a civica din Iasi. Dupa acest'a primire, ce va remane nestersa in memoria tuturoru, cati au fostu presinti, publiculu, gard'a nationala cu muzic'a ei si apoi regimentulu XIII se porni'a in orasiu, trecendu pe stradele garii, academiei, pria strada bancii si pana pe piatia primariei. In capulu cortegiului se aflau sute de omeni cu faclii. Stradele prin cari a trecutulu regimentulu erau iluminate si impodobite cu stéguri tricolore romane. Urarile publicului adresate regimentulu erau atatu de tari si continue, in catu abia s'a pututu audi marsiurile nationali cantate de muzic'a gardei. In tote locurile nu se vedeau de catu manifestari de bucuria si de recunoscinta. Pe candu vitezulu regimentu alu XIII inainta pe stradele susu amintite, buchete si ghirlande cadeau asupra lui, aruncate de domnele nostre romane. Ajunsu pe piatia primariei, regimentulu defila pe d'inaintea drapelului si comandantulu, si se desfacu apoi in plutone, carora li se imparti de catre comuna rachiul si pane, pe candu muzic'a gardei nu inceta se cante piese si imnuri nationale. Pitaia, precumu si casa comunala, erau iluminate si decorate cu nenumarate stéguri nationale. In acelu timp, rudele si cunoscutii viteziloru dorobanti se intretineau cu acestia, salutandu'i de buna-sosire si intrebandu'i de cele intemplate in totu restimpulu de pene acumu a resboiului. Dupa impartirea panii si rachiului la toti dorobantii, acestia fura incurtirati in orasiu.

Ospetiulu. In urm'a cererii intregulu orasiu, consiliulu Comunalu de Iasi a datu braviloru dorobanti din acestu regimentu unu ospetiu monstru pe piatia primariei. Ospetiulu a avutu locu Mercuri, 4 Ianuaru la 11 ore dimineti'a. Bulevardulu si palatulu comunalu au fostu impodobite cu nenumarate stéguri tricolore nationale; pe balconulu palatulu se afl'a in midiolocu portretulu coloratu alu M. S. Domnitorulu Carol I, avendu in stang'a portretulu lui Stefanu Voda celu Mare, éru in drept'a p'alu lui Bogdanu Voda. Sub aceste portrete era desfasiurata o panza, pe care se aflau desemnate, p'unu campu albastru, insemnele armatei romane, adeca diferitele arme coronate intr'o parte de unu chipu alu bravului regimentu Nr. 5 de infanteria, éru intr'alta de o caciula de dorobantiu cu pene de curcanu in cocarda. Pe d'asupra armelor, trei inscriptiuni cu litere de aur straluciau de departe. Aceste inscriptiuni erau: Griviti'a, Bucov'a, Plevn'a.

Pe piati'a Primariei se aflau mese lungi asediate in forma de patratu si pregatite pentru ospetarea voiniciloru de la Griviti'a si Plevniti'a.

Cu multu inainte inca d'a incepe ospetiulu unu numerosu publicu se gramadea pe bulevardulu pietiei, asteptandu cu nerabdare sosirea caciulariloru din regimentulu XIII de dorobanti. Dupa orele 10 jum. sosi regimentulu, primitu fiindu de publiculu adunatu cu unu ura! nesfirsitu. La or'a 11 candu sosise stégulu decoratu alu regimentulu, intovarasitu de cantecele muzice, Primariulu Iasiului redicanduse pe tribuna din fati'a palatulu comunalu, si adresandu-se d-lui colonelul Petrovanu, a salutatu pe vitezulu regimentu, exprimendu-i recunoscinta pentru barbati'a cu care s'a luptatu contra Turciloru. Candu inse multu iubitul nostru

cetatianu, d. D. Gusti se urcase pe tribuna si rostise salutarea sa catre regimentu, atunci cu unu entusiasm raru, atatu dorobantii catu si totu publiculu asistentu esclama urale frenetice. D. Gusti a produsu prin discursulu seu patrioticu o impresiune din cele mai bune. Terminandu-si acestu domnu cuventarea, comandantulu regimentulu, d. loc.-colonelul Petrovanu respunde d-lui primariu si d-lui D. Gusti, si multiami in numele regimentulu pentru bun'a si multu fratiesca primire. Dupa d. loc.-colonelul Petrovanu, d. maioru Lecca relata in cuvinte scurte déru bine simtite, luptele din 27, 30 si 31 Augustu, la care regimentulu XIII-lea luase parte in modu atatu de stralucitu, in catu chiaru M. S. Domnitorulu a declarat, ca nu va uit'a nici-o-data viteji'a ce a doveditu atunci acestu regimentu. D. maioru Botezu, cu ocaziunea radicaarii de toaste a ciocnitu paharulu seu si in sanetatea trupelor romane de dinaintea Vidinului, caroru le uramu isband'a si glori'a regimentulu alu XIII-lea. Apoi d. Stefanu Emilianu, profesorulu la Universitatea din Iasi, felicita in numele Romaniloru din Transilvania pe vitezulu regimentulu alu XIII-lea de dorobanti, salutandu-lu de stralucita isbanda contra Turciloru si de buna sosire in tiéra.

Cuvintele dlui Stefanu Emilianu au primitu dreptu respunsu unu uraganu de strigate de „Se traiesca Romanii din Transilvania“. Dlu loc.-colonelul Petrovanu multiami totu de odata dlui Stefanu Emilianu pentru calduros'a urare, ce o facuse regimentulu in numele Romaniloru de dincolo de Carpati.

In timpul acestoru discursuri, voinicii dorobanti se pusera la masa si incepura ospetiulu, éru muzic'a gardei civice intona cantece nationale din cele mai placute poporului. Ce veselie domniea atunci pe piati'a Primariei! Stégulu regimentulu in midiolocu é' vitejii de la Griviti'a, giuru impregiuru, stateau langa mesele intinse, mancandu si cinstindu ba unii cu altii, ba cu rudele seu cunoscutii loru. si ciocnindu paharele strigara: Se traiesca domnitoriulu Carol I! Se traiesca domni'a! Se traiesca Romania! Apoi cinstira voinicii curcani pentru comandantii lor d. loc.-colonelul Petrovanu, si pentru maiorulu Macri carele incepundu de la 27 Augustu i-a condusu din lupta in lupta, din isbanda in isbanda. Multi curcani isi exprimara unii altora regretulu, ca maiorulu Macri nu e fatia in Iasi se veda cumu sunt primiti.

Dupa prandiu muzic'a gardei incep'u se cante o hora. Ca electricati se redicara curcanii nostri, se apucara de brau unii pe altii si incinsera o hora. Dé' pe langa acest'a se formara imediatu mai multe alte hore, la care luara parte si cetatienii notabili in urm'a initiativei dlui A Racovitia farmacistu, carele dupa hora impartasise tigari la dorobanti. Nu numai romanii iasieni se bucurara de presentia regimentulu XIII, dé' si strainii. Astfelu amu observatu pe unu capitanu rusu, carele imbratisa si seruta pe toti dorobantii decorati, dandu-le cate unu daru de aducere a-minte. La orele 2 p. m., regimentulu se întorse la casarma de unde dorobantii se despartira pe la casele unde erau gazduiti. Astfelu dé' s'a terminatu primirea entusiasta facuta de Iasieni bravului regimentu alu XIII de dorobanti. „Curierulu.“

Din comitatulu Solnocu-Doboc'a primimu urmatoarea corespondintia relativa la starea scoleloru romane de acolo:

„Cu scolele romane confessionale in comitatulu Solnocu-Doboc'a stamu de totu reu, stamu desperatu. Domnii situatiunei, ocarmuitorii comitatulu, in locu de a ajuta si a contribui prin organele lor la inffiorirea si progressarea scoleloru nostre, le ataca din di in di mai multu, le amenintia cu inchidere. Ei in unele comune amestecate si mai cu s'ema in acele unde au cate o scola maghiarisat'ore de statu seu comunala, prescriu si esecuta cu forti'a cele 5% ale darei directe dela poporulu romauu in favorulu scoleloru lor, fara de a avé acest'a procedere nici cea mai mica basa de dreptu, pentru-ca romanii isi sustienu scolele din propriile mediuloce. Cu deosebire se esecuta acele 5% dare in comunele tienutulu acestui'a: Malinu, Nemigi'a unguresca si Bethleanu. Domnulu protopopu respectivu a si facutu pasi contra sistarii acestoru abusuri.

„La tote inse le face verfu decisiunea comitetulu administrativo comitatensu din 8 Novembre anulu trecutulu Nr. 1334, care vi-o alaturu aci in copia maghiara. Din acest'a se pote ceti sentinti'a de mor'te a scoleloru romane confessionale, cari

sunt subminate din temelii si amenintiate indirecte cu inchidere. Dupa decisiunea acest'a fatala scolele confessionale potu esiste de aci incolo numai din grati'a, depindu numai dela capriciulu inspectorelu civilu scolaru. Mai departe li se interdice scoleloru confessionale sustinerea si folosirea sessiuniloru (pamenturiloru) cu crunte sudori castigate si donate de catra poporulu romanu cu ocaziunea intemplantelor comasatiuni pe ici colea. Nu canta domnii acesti'a la imensele dari si brajice ce presteaza poporulu romanu, care face majoritatea absoluta a comitatulu — pentru comitatu, patria si pentru densii. Ar' merita acestu poporu dupa tatea jertfe mai multa omenia si tractamentu umanu — nu asia vitregu! dé' ce se vedi, ei ne ignoreza inspectorii de scole cercuali confessionali, ne ignoreza chiaru consistoriulu si episcopi'a — si aduca numai la decisiuni hostile si straine pentru romanii.

„Astfelu stamu cu scolele in acestu comitatu mai cu s'ema iu comunele mestecate. Pe betlemani romanii cari au scola frumoasa si plina de prunci, inca s'au aruncatu 5% incassandu-se vreo 20—30 florini. La intervenirea energica a protopopulu s'a depusu inse acest'a suma la primari'a (antistia) comunala, si s'a sistatu culegerea mai incolo a celei dari, asteptanduse decisiunea domnului vicecomite in asta cauza. Illegalitatea acestei mesuri a esacerbatu multu pe poporu. Firesce ca domnulu dela carm'a comitatulu cugeta mai cu s'ema, ca prin asemeni mesuri voru face pe romanii de aici ca se si parasesca scola ca si Ludosienii. Crede inse, ca niciodata nu voru fi asia debili, pe langa tota sil'a si napastuirea ce-i intimpina.“

Lasamu acuma se urmeze in traductiune romana decisiunea susu mentionata a comisiunii administrative adresata catra pretorii comitatulu.

Dela comisiunea administrativa a comitatulu Solnocu-Doboc'a Nr. 1334—1877

Dlu Adolf F. Floth, pretore

Sau ivitu pana acumu o multime de casuri, ca avere nemiscat'oria, ce in sensulu §§-loru 39 si 41 ai art. de lege XXXVIII din 1868 s'a datu cu ocaziunea commassatiuniloru a segregatiuniloru de padure si pasciune si a regulariloru de posesiune pe s'ema scoleloru comunali sub titlu de avere scolaru precum si avere mai vechia destinata spre scopuriscolare numai ca se manipuleza in unu modu contrariu lezei, c' in faptu ea se risipeste chiaru de catra comunitatile si confessiunile respective, ba in unele casuri cade preda chiaru in manile singuraticiloru individi.

Deorace inse in sensulu §-lui 41 alu mentionatulu art. de lege avere scolaru din cestiune pote se se folosca numai spre scopulu scolei comunale, seu in casu candu o scola cu asemene caracteru n'ar' existe, s'ar pote folosi a c'asta avere si pentru scola confessionale, inse numai asi, deca de-oparte comunitatea confessionale va tiené scola, ce in tote privintiele va corespunde pe deplinu recerintelor legali, éra pe de alta parte si atunci numai in acelu casu, deca jurisdictiunea pre langa ascultarea inspectorelu scolaru regescu si cu sustinerea obligamentulu de controlare i va dá concessiunea, — in sensulu resolutiunulu comisiunei nostre administrative aduse sub Nr. 1334—1877 te provocu prin acest'a, ca atatu pe comunitati, catu si pe confessiuni se le opresci indata si strictu dela folosirea averei scolaru, mai departe, se iai in s'ema avere scolaru in fia-care comuna, se ceri socotela despre veniturile ei, eventualele daune se le estimezi despre rezultatu se reportez ai-ci pana la 5 Dec. a. c. sub greutatea responsabilitatii.

Ac'asta ordinatiune este de a se observ'a pana atunci, pana candu comisiunea administrativa nu va compune pe bas'a reportelor ce voru sosi unu statutulu relativu la manipularea averei scoleloru comunali.

Din siedinti'a comisiunei administrative a comitatulu Solnocu-Doboc'a, tienuta la 8 Novembre 1877.

Br. Dionisiu Banffy m. p. comite supremu.

Din comitatulu Selagiu (Ungaria)

Alegerile oficialiloru in comitatulu nostru decursera in dilele 27, 28 si 28 ale lunei Dec.

De vicecomite se alése cu ac'amatune Dull László, de protonotariu totu cu ac'amatune Bázdó Lajos, de antaiulu subnotariu cu pugina majoritatea a voturiloru Dénes Lajos, unu scrietoriu advocatulu, de alu duoile subnotariu cu ac'amatune Demetriu Barnuti, de cassariu primu Gáál, de cassariu secundu Viski Ferencz, de protomedicu Dr. Beretzky Karoly, de fiscu Dioszegi Lajos, de esactoru secundu Dioszegi Gábor.

La sedria orfanala se alésara: de presiedinte cu majoritatea voturiloru Fodor Lázár, de asessoru cu ac'amatune Vasiliu Popu si cu majoritatea voturiloru Ludovicu Koronka, de notariu — din

grati'a celor-ce ni diregu destinele — singurul candidat Kaizler Sandor, nepotutu presiedintelui dela tribunalulu din locu.

De pretori se alésera: cu aclamatiune Viski Zsigmond pentru cerculu Zelaului, Nagy Domokos pentru cerculu Crasnei, Ajtai pentru cerculu Simleului; cu majoritatea voturilor, dupa o lupta crancena cu ciomegasii, Andreiu Cosm'a pentru cerculu Eriului, Kis László pentru cerculu Cehului si Pelei Moritz pentru cerculu Giboului. De medici: pentru cerculu Zelaului Dr. Berger Iános, pentru cerculu Simleului Dr. Kopp, pentru cerculu Giboului Borbély (romanu), pentru cerculu Tasinadului Korda László, pentru cerculu Cehului Lőrinczy.

De adjuncti pretoriali nu se alésera in cele siese cercuri pretoriale nici unu singuru omanu de-si amu avutu trei candidati, in contra caroru-a nu s'a potutu face nici cea mai mica exceptiune. De veterinariu se alésera Szervatzius Gábor.

Alegerile reiesira déra pentru noi romanii, precumu e lumea, „cam între ele“. De poteamu se reiesimu cu dlu Valentinu Popu de subnotariu primu si cu cei trei candidati de adjuncti pretoriali, am dice, ca suntemu indestuliti, de-si nici atunci n'ar' fi fostu luat numerulu poporatiunei romane din acestu comitatu nici predeparte in drépta consideratiune. Dér' cine se si astepta la de aceste-a acumu, candu a caditu Plevn'a.

Tare ne dóre de caderea dlui Valentinu Popu, unu teneru talentatu, care in decursulu servitiului seu de statu de siese ani la judecatori'a singuraria din locu a datu probe frumóse de o capacitate, activitate, punctualitate si desteritate rara intru implinirea oficiului seu. Acestu teneru cu calitatile sale cele frumóse apromiteá se ajunga cu tempu la posturi considerabile pe terenulu administratiunei si totusi trebui se cadia faci'a de unu scrietoriu advocatiale, care n'are nici unu trecut. Dér' ce se faci, candu de dlu Valentinu Popu este mare lipsa si acolo „unde se afla“; ca-ci dintre domnii nostri amplotati pre-la judecatori'i cei mai multi numai in tabelele loru de calificatiune sciu romanesce. Si lucrat'au apoi unii domni, ca se-lu retiena acolo, unde e. Dlu Szikszai Lajos, intieptiunea comitatului, induplecá aprópe cu Sil'a pe Balázs, pre unulu dintre ei doi contra-candidati asi dlui Valentinu Popu, cá se repasiéca in favorulu lui Dénes Lajos; altii amplotatii de procaroru lucrau in sudórea feçiei loru in contra lui. Au reiesitu domni'a-loru cu machinatiunile. Fia-li spre bine! Dér' cei-ce au se lucre impreuna cu dlu Dénes, vicecomitele si protonorariulu, credu, ba sum aprópe convinsu, ca l'ar schimbá si astai bucurosu, fara de a esita vre-unu minutu pre Dénes cu dlu Valentinu Popu. Acést'a impregiurare póte se servéca de satisfactiune dlui Valentinu Popu pentru caderea suferita.

Cam asia stá lucrulu si între ceialalti candidati romani si maghiari. Romanii nostri candidati toti au avutu calificatiunea receruta pentru postulu la care au aspiratu; pana-ce candidatii, ba alesii maghiari n'au avutu, ba n'au nici astadi acea calificatiune. D. e. din cei siese pretori ai comitatului numai trei, alu Tasinadului, Simleului si Cehului, au calificatiunea receruta, ceialalti trei, adeca: alu Zelaului, alu Giboului si Crasnei sunt cu adjunctii loru cu totu ómeni cu patru classe gimnasiale si unulu cu 8 clase.

Alegatorii romani sunt de toti 86, adeca un'a a cincea parte a tuturor alegatorilor din comitatu. Déca se incordau poterile pretotuindenea cuvenitiuos si cei-ce poteau se fia virilisti, ambláu dupa aceea cá se fia recepti in list'a virilistiloru, poteamu fi 120. Dintre acesti 86 alegatori venira la alegere 81, nu s'au prezentatu déra a buna séma din cauza, ca nu iea fostu absolutu cu putintia — cinci insi. Acesti 81 de ómeni au statu pana in presér'a ultimei alegeri, candu spre mare mahnire a nóstra se departara vreo 7—8 insi. Acést'a nu o facura respectivii domni bine, ca-ci „exempla — mai alesu cele rele — trahunt“ si ocasionalminte amu poté ave mare dauna din caus'a lipsei de statornicia si paciintia a membriloru nostri. Romanii inainte de alegeri tienura sub conducerea dlui deputatu Georgiu Popu, si Rss. dmn. vicariu consultari si si — alésera unu comitetu cu scopu de a tiené alegatorii in continuu in evidintia si spre a face dispusetiunile de lipsa între peripetiele luptei electorale. Disciplin'a se si sustienú de minune bine; tierá dragu a vedé, cum votedia romanii nostri toti cá unu omu. Intr'unu singuru casu erá numai se se faca prin unii omeni teneri, puçinu prec-puti, confusiune, dér' lucrulu s'a complanatu inainte de a fi facutu daune considerabile. Tienut'a preotimei romane numerosu

representante e mai pre susu de ori-ce lauda. Suntemu — si avemu totu dreptulu se fimu — mandri de preotimea nóstra selagiana. La noi, candu e vórba de interesse romane natiunale, este numai un'a singura partida mare, partid'a nationala.

Alegerile in genere au decursu in ordine; comitele supremu in conducerea alegeriloru s'a aretatu omu dreptu si impartialu — ce s'a intemplatu dupa culise, firesce nu scimu; — speramu ca asiá va si remané, de se va sci feri de unele influentie din locu puternice, dér' noue romaniloru reu voitórie.

Politicii ciomagasi zelauani numai vineri séra sub decursulu votisarei pentru Valentinu Popu si au aretatu dintii intrandu in sal'a alegerii scrietori advocatiale si copii necopti, cari apoi urlau dupa votisanti pentru Dénes si cortesia cu motto „ca maghiarulu dóra nu va votisá pentru romanu.“ Acesti-a trebuia se fia escortati afara din localitatile alegerii, ca-ci nefindu alegatori, n'aveau nici unu locu acolo. De alta-data ne vomu ingriji de maturi corespundiatórie pentru unele stelnitii, cá aceste.

Multi dintre bunii nostri romani s'au dusu catra casa mahnitii si cu popusulu, ca nu si voru mai bate piciórele si spesá paralele pre la alegeri de aceste; ca-ci de-si amu candidatulu numai unu numeru fórte modestu de oficianti romani si acestia toti au fostu superiori in calificatiune celoru alesi maghiari, nu amu potutu se reiesimu cu ei cu toti. Domnii acestia n'au cauza de a fi mahnitii si de a se descuragiá; ca-ci de-si n'amu potutu reiesi cu toti candidatii nostri, noi totusi amu reportatu prin tienut'a, contielegerea si disciplin'a nóstra o victoria morala stralucita. Noi numai un'a a cincea parte a alegatoriloru din comitatu, potemu dice, ca amu decisu totdeanu'a lupt'a in favorulu unui séu altui candidatulu. Alegerile, de cate-ori s'au facutu acele prin votisare, n'au cursu precumu au voitu cei puternici, ci precumu au voitu romanii. Partidele maghiare se bateáu dupa ajutoriulu romaniloru si cei puternici au fostu siliti a ace in unele casuri in contr'a dorintiei loru secrete, ca romanii se nu trantéca pe protegiatulu loru. N'avemu dér' nici o cauza se fimu mahnitii, ca-ci prin tienut'a nóstra, de-si numai 81 — amu storsu respectu si admiratiune din partea contrariiloru nostri si acést'a este o mare invingere morala.

Unu membru alu representatiuneicomitatenese.

Diverse.

(„Penesiu Curcanulu.“) Cetitorii nostri cunoscu deja acést'a magnifica opera a genialulu nostru poetu V. Alexandri. Ea contine istoria adevérata a gloriósei expeditiuni romanesce, descrierea cea mai frumósa a suferintieloru, a vitejiei si victoriei soldatulu romanu in resbelulu de faci'a. Nu mai potemu dér' adauge nimicu, facemu numai ateni pe cetitori asupra unei erori tipografice care s'a stracuratu la reproducerea acestei poesie. Eroulu eternisatu intracést'a nu se chiama „Fenesiu“ ci „Penesiu“.

(Complotulu secuiescu.) In urm'a reportulu, ce ministrulu maghiaru Szende Béla l'a facutu Domnitoriulu despre „puçulu“ secuiescu, multi voru fi inclinati a crede, ca numitul domnu ministru, care fusese atunci in secuime, va fi avutu cuventu, candu a asecuratu pe Maiestatea sa, ca tóta comedi'a cu armele prinse in secuime se reduce la nimicu, deórace numai nisce esaltati ar' fi facutu se ésa fumu de acolo, de unde nu erá focu. Reportulu dlui ministru inse n'a contienutu adevérulu curatu, foile de Vien'a ni o spunu acum acést'a destulu de apriatu. In 14 l. c. s'a facutu investigatiune in locuinti'a unui vicomte francesu Victoru Equivillier in Vien'a, unde s'au aflatu epistole compromitétórie si modeluri de torpedi, de bombe si alte arme. Din epistole se vede, ca armele ce s'au priusu in Transilvani'a au fostu destinate pentru o expeditiune secuiesca contra romaniloru si rusiloru in Moldov'a. Equivillier, care de atunci incóce se afla in Paris, ar fi espedatu acele arme la ordinulu unor barbati maghiari, cari stateau in legatura cu unu guvernulu strainu. — In urm'a descopeririloru intemplate in Vien'a s'au mai facutu si in secuime unele arestari si anume s'au arestatu Gabrielu Ugron si baronulu Otto Orbán.

(Patianiile unei firfirici nenorocite.) O firfirica séu pitiula unguéca batrana si garbovita, dér' totodata si suspecta si de puçina incredere, ajunse din intemplanu la Vien'a

in marea capitala austriaca. Din nenorocire insbiet'a pitiula, desi mica si fora nici o védia, cadu victima in manile unei judecatori'e, care timbrandu-o de falsa, a tramis'o indata pe langa reportu oficialu la ministrulu de justitia. Acést'a primindu „corpus delicti“ nu intardiá nici unu momentu spre alu alaturá la unu comunicatu oficialu si alu tramite ministeriulu maghiaru cu rogarea, cá se-lu ie in stricta cercetare, deórace este suspitionatu de falsu. Ministrulu de justitia maghiaru s'a apucatu apoi si a tramisu pecatós'a firfirica la monetari'a din Kórmöcz spre a constatá falsitatea. Aici firfirica fú cercetata de esperti, cari constataru, ca nu e falsa, ci numai tocita si garbovita de multe lovituri ale sortii. Directorulu monetariei reportá apoi ministrulu tramitiendu-i totodata o pitiula noua noulita si unu contu de 1 cr. spese pentru prefacerea celei vechi in un'a noua. Ministrulu maghiaru tramise dupa aceea pitiul'a éra si ministrulu din Vien'a si acést'a o predece éra si judecatori'e respective, care inse se superá focu vediendu, ca in lung'a cale diplomatica pitiul'a cea falsa a disparutu si in loculu ei a capetatu alta noua genuina. Deci fora amanare ascultá pe esperti si constatá, ca nu acést'a e pitiul'a, care a tramis'o. Pentru aceea se adressá de nou la ministru, acést'a recerá pe colegulu séu din Pest'a, care apoi cerú explicatiuni dela directiunea monetariei din Kórmöcz. Directiunea a facutu apoi reportu detaiatu, unde 'si justifica procederea prin o ordinatiune a ministrulu de finantie, care ia impusu de detorintia, ca indata ce i va veni la mana vr'o firfirica chióra, tocita séu garbova, se o apuce fora pardone, so topéca in cazanu si se dé alta buna pentru dens'a. In casulu acést'a directiunea n'a potutu procede altmintelua, pentru aceea insiste se i se platéca spesele de Nr. avute cu topirea firfirice. Diurnalele de Pest'a ne spunu ca negotiatiunile între Pest'a si Vien'a pentru rebonificarea speseleru de 1 cr. se cüntinua inca si acumu.

(Servitiu funebru pentru repausulu su fletulu regelui Vittoru Emanuele.) Servitiulu funebru pentru memoria regelui democratulu alu Italiei si marelui luptatoru si faptitoru alu unitatii Italiei s'a aelebratu Marti 22 Ian. n. la biserica catolica, in Bucuresci. Ceremonia s'a indepliritu c'ua pompa neoeicinuita. A asistatu corpulu consularu, membrii din biuroulu Senatulu s'alu camerii, dnii ministri de esterne, de justitia si de lucrari publice, adjutantii domnesci, siefulu divisiunii teritoriale, alte persóne de distinctiune, coloni'a italiana s'unu numerosu publicu. Rugatiunea s'a disu in midiloculu intristarii generale. Intrarea tempului era cernita si d'asupra-i straluciau armele Italiei. Onorile militare le-a facutu unu corpu de pompieri cu stindardulu, ér' natiunea esprima si prin acést'a durerósa ocaziunea ca scie a iubi pe cei buni si ca se simte legata prin sange de Italia. „Rom.“

(D. I. Balacénu.) agente diplomaticu alu Romani'e la Vien'a, a fostu tramisu in misiune estrordinara la Rom'a, unde a representatu pe M. S. Domnitoriulu la inmortentarea Maiestatii Sale regelui Victore Emanuele.

(Hoti indresneti.) Duminec'a pe la 4 óre dupa amédu, s'a comisu in Bucuresci unu insemnatu furtu c'o indrasnéla necunoscuta pan' acumu la noi. Trei individi s'au prezentatu la óra susu indicata, la casa dnei Momula din str. Batistei Nr. 1, au spusu, ca unulu e procurore si ceialti doi aginti de ai politiei, acesti doi 'si portau uniform'a, unulu de sub-comissariu, ér' celu-laltu de epistatu. Ei au pretestatu, ca au venitu se faca ancheta pentru unu furtu, s'au introdusu in casa, au intrunitu pe toti locutorii ei intr'o singura camera; acolo au inceputu a amenintia cu cutitele, si apoi l'au legatu si le-au astupatu si gur'a, cá se nu póta strigá. In urma au rescojitu priu casa in timpu de vre doue óre si in fine s'au retrasu, luandu vreo 6000 galbini. Unulu din acesti individi mai intrase in casa dnei Momulo, cu cateva dile mai nainte, sub pretestu, ca a vediutu pe unu individu cercandu se deschida pórt'a si ca banuesce, ca ar' fi unu furu. Dn'a Momulo comise atunci erórea de-a destainui unde 'si tiene banii si efectele. Siefulu acestei bande, omu dejá certatu de judecata si condamnatu, a lasatu in casa o insemnare, in care spunea, ca elu e autorele faptulu. Servitórele declara, ca l'ar recunósce déca l'ar vedé. Politi'a e pe urmele vinovatiloru. „Rom.“

(Casuri de mórté.) Ni se anucia din Palat'e, dieces'a Gherlei, ca in 9 Ian. a. c. a repausatu protopopulu gr. cat. de acolo Andreiu Albonu. Intrausu a perdutu biserica unu preotu devotatu, natiunea unu fiu credintiosu, famili'a unu tata bunu si poporulu credintiosu pe unu pastoriu care in timpu de 44 ani a lucratu cu zelu neobositu pentru biebele si prosperarea lui. Fia-i repausulu linu si memori'a binecuventata.

Ni se scrie din Sacosiulu turc. 3 Ian. st. v. In comun'a nóstra amu avutu o solemnitate fórte trista.

Fostulu notariu cercualu si acuma proprietariu de pamentu, multu iubitu d. Nistoru Craciunu, repausandu in 1 Ian. v. a. c. in etate de 48 ani, fu astrucatu astadi in cimiteriulu comunu, asistandu la serviciulu funebralu 5 preoti cu 4 invetiatori, si inca asia dicundu comun'a intréga fora diferintia: tineru si betranu participà la actulu pomposu funebralu. Dupa finirea serviciului funebralu dlu Al. Petrivicu, preotu in Stamor'a romana, tienu o cuventare patrundietorie, descriendu vietia repausatului cea plina de merite castigat in tempulu servitiului seu de 14 ani cá locoteninte in Biserica-alba, dupa aceea 6 ani in Beliuti si in fine 12 ani in Sacosiulu-turc. cá notariu cercualu, unde l'a si apinsu crud'a mórte, lasandu dupa sine pe multu amabil'a s'a soçi'a Persid'a, pe fii Dimitriu si Vasiliu si pe copilulu minorenu Lucianu; acésta cuventare stórse din ochii auditoriloru siróie de lacrimi. Dlu N. Craciunu, acestu romanu adevératu a esoperatu dela comunele subordonate inbunatatire considerabila a starei materiale a invetiatoriloru si a scóloru de aci; densulu lasà in anim'a poporului din giuru cele mai placute reminescentie ale activitatii sale, escelaudu pretotudenea si totdeauna intre votarii cercuali de celu mai devoltatu chiamarii sale si fiindu cu trupu cu sufletu pentru ameliorarea starei materiale a invetiatoriloru, scóloru si bisericii gr. or. romane. Fiei tierin'a usiora si memoriá binecuvantata!

I. Folea,
docinte gr. or.

— (Prisonierii turci cersitori.) Cetimur in „Rom. lib.“ Numerulu cersitoriloru in capitala s'a inmultitu prin óspetii ce ni-a datu Osman-pasia. Tóte stradele si locurile publice sunt pline de soldati turci, cari intindu man'a dupa elemozina. VEDIENDU acést'a, ne-amu disu si noi, ca tratamentul ce li se da, va fi insuficientu si detestabilu. Unu amicu ne asigura, ca din contra tratamentul loru e suficientu si bunu. Acést'a ne-a facutu se visitamu arsenalulu, unde e partea din bravii Ghaziului ce ne-a revenitu noua si unde incercaram o adevérata surprindere. Acolo ne-am convinsu, ca prinsii turci sunt fórte bine nutriti. Sup'a ce primescu e egala cu sup'a din birturile de prim'a clasa din capitala. Pe lenga acést'a li se da si o bucata de carne si pane in cantitate suficienta, asiá ca nici padisiahulu nu i-a nutritu mai bine, candu ei avea sub parintésc'a s'a obladuire. Pilafu, ce e dreptu, nu li se da, decatu rar. Dér' si ei trebue se stie, ca aici nu e Turcia. Avisu dér' celoru, cari ei vedu si ei miluescu pe strade.

Resbelulu.

Dela ocuparea Adrianopolei nu s'a mai petrecutu nici unu faptu de arme mai de insemnatate si acést'a din simpl'a cauza ca turci'a nu mai are ce contrapune numeróseloru ostiri victorióse rusesci. O colóna rusesca a plecatu spre Galipoli. Russii se apropia dér' totu mai multu de Constantinopolu si greu le va veni a se sci intr'o apropiere atatu de mare si a nu vedé cupol'a prietenósa si grandiósa a Hagiei Sofie.

Despre rezultatulu tratariloru pentru armistitiu n'amu aflatu inca nimicu esactu. „Wiener Tagbl.“ inse a publicatu nesce conditiuni ale armistitiului, cari mirósa tare a fi adevérate. Nu pentru ca Romani'a este prevediuta in ele pe lenga independintia si cu-o marire a teritoriulu, ci pentru ca in generalu correspundu mai multu mariloru jertfe ce s'au adusu de catra statele chrestine beligerante in resbelulu de faciá.

Dela trupele romane din Vidinu inca nu avemu alta scire decatu ca au incungiuratu cetatea, ca au luat unu fortu mare numitu florentinu si ca, ce este mai insemnatu, romanii operéza singuri si cu totulu independentu contra Vidinului. Scirile latite de diuariele straine ca si Serbiei ar' coperá acolo a fostu, cumu prevediuramu, nefundate.

Tóta press'a europeana se ocupa cu conditiunile de pace. Kossuth Lajos a mai scrisu o scrisóre lunga in care combate politic'a lui Andrassy dér' nu se respica claru asupra atitudinei ce ar' fi de luat, promite inse ca-o va face dupa pace. Atunci nu va mai fi de lipsa!

Publicamu aci unu ordinu de di pe tóta armat'a romana datu de catra principele Carolu:

Ostasi! Regimentulu alu 13-lea de dorobanti, inca de la inceputulu campaniei, a fostu unulu din corpurile care a avutu se indure cele mai mari greutati si care a avutu fericit'a ocasiune d'a se distinge in tóte insarcinarile ce a avutu se indeplinésc'a. In faci'a inamicului, acestu regimentu a datu probe de devotamentu si curagiu, luandu parte la mai tóte atacurile facute contra intaririloru de la Plevn'a.

Pentru a respalti déru curagiulu si devotamentulu acestui corpu, ordonu scóterea sea din divisiunea 3-a activa, in care contéza, tramitienduse la partea teritoriale, unde se va desconcentrá pe diu'a de 5 Ianuariu 1878.

Datu in Bucuresci, la 3 Ianuariu 1878.

CAROL.

Ajutorie pentru raniti.

Belusiu, 10 Ianuariu n. 1878.

(Urmare.)

Barbusiu Petru 1 fl., Georgiu Cristea 1 fl. si soçi'a 50 cr., copilulu Gavrisiu 20 cr., An'a Miháli 50 cr., Ioanu Vancu 50 cr., Iosifu Kóvári 50 cr., Georgiu Papp Luc'a 1 fl., Catalin'a Marchisiu 50 cr., Popoviciu Mihaiu 1 fl., Paulu Popu 15 fl., Stefanu Olteanu 5 fl., Zahari'a Mihocu 2 fl., Victori'a Gramm'a, protopósa veduva din Beiusiu 50 cr., Vasiliu Vass 2 fl., Ioanu Nestoru 50 cr., Urmatorii gimnasiasti: Nicolau Lupanu, Stefanu Boldanu, Petru Petrisioru, Vasiliu Gavrisiu, Gratianu Flont'a, Stefanu Cucu, Iustinu Popu, Corneliu Gitt'a, Ioanitiu Moldovanu, Petru Rosiu, Ioanu Biró, Andreiu Candrea, Aureliu Rocsinu, Martianu Vladu, Teodoru Pinteru, Ioanu Gioldosiu, fiecare cate 20 cr., (la olalta 3 fl. 20 cr.); asemenea: Iuliu Nistoru 50 cr., Augustinu Antalu 50 cr.; gimnasiastii: Paulu Caimanu, Ioanu Popu, Vasiliu Erdélyi, Iosifu Mog'a, Demetriu Marg'a, Teodoru Bulcu, Ioanu Stai'a, Giurgiu Mihailu, Georgiu Popu, Schwimmer Marcu, Nicolau Popu, Petru Poenariu cate 10 cr., Corneliu Ursuti 15 cr., Vasiliu Popoviciu 8 cr., (la olalta 1 fl. 43 cr.) Sum'a 210 fl. v. a. adeca doue sute si diece florini valórea austriaca.

Beiusiu, 2 Ianuariu 1877.

Irina Antal n. Papp Szilágyi.

Brasiovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin domnulu Ioanu Decanu dela romanii din Cutu si tramise principiulu Dimitrie Gr. Ghic'a, presedintele „Crucei rosie“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole

Dr. Vasilie Albini 5 fl., dn'a Ester Albini de Manu dsiórele: Mari'a Albini 1 fl., An'a Albini 1 fl., Silvi'a Albini 1 fl., Filipu Mirionu 1 fl. 20 cr., Ioane Dicu a. Decanu 1 fl., Ioan'a Pop'a 80 cr., Mihailu Flesianu 30 cr., Savastianu Mutu 20 cr., Gligoru Marcu 20 cr., Anic'a si Niculae Candescu 20 cr., Ioanu Isidoru Cuteanu 10 cr., Georgiu Vasilca 10 cr., Ioanu Vladu 10 cr., Vasiliu Vladu 10 cr., Ioanachimu Popa 10 cr., Ioan'a Rahonianu 3 cr.

Din comun'a Vingardu:

Dn'a Carolin'a Cretiaru cu fi Ioanu si Iulius 5 fl., An'a Vladu nasc. Cretiaru 5 fl., Ioanu Turcu 2 fl., Aureliu Mihaltianu 1 fl. Sum'a 26 fl. 43 cr. v. a.

Dn'a Emil'a Albini nasc. Neagoe 1 chilo scama; Sofi'a Metesiu 1 bucata panza 50 cent., totu acést'a 2 bucati 42 cent., Mari'a Moise 1 buc. p. 41 cent., An'a Bithiu 1 buc. p. 42 cent., Ludovic'a Bithiu 1 buc. p. 45 cent., Paraschiv'a Bithiu 1 buc. p. 33 cent., Salomi'a Radu 1 buc. p. 41 cent., Ioan'a Bithiu 1 buc. p. 35 cent., Rachil'a Dinea 1 buc. p. 44 cent., Angeliti'a Dinea 1 buc. p. 35 cent., Mari'a Suci 1 buc. p. 33 cent., An'a Hirsicuru 1 buc. p. 27 cent., Ioan'a Brate 1 buc. p. 45 cent., Mari'a Brate 1 buc. p. 36 cent., Ev'a Hirsicocu 1 buc. p. 36 cent., An'a Hirsicocu 1 buc. p. 37 cent., Flore Av. Brate 1 buc. p. 63 cent., An'a Ig. Munteanu 1 buc. p. 45 cent., Angliti'a Bria 1 buc. p. 45 cent., Ioan'a Bria 1 buc. p. 45 cent., Sai'a Vafu 1 buc. p. 39 cent., Flore Daianu 1 buc. p. 44 cent., An'a Neaga 1 buc. panza 20 cent., An'a Nistoru 1 buc. p. 40 cent., Ioan'a Nistoru 1 buc. p. 41 cent., Rachila Nistoru 1 buc. p. 50 cent., Ilian'a Vasilca 1 buc. p. 54 cent., Rachil'a Vasilca 1 buc. p. 39 cent., Angliti'a Vasilca 1 buc. p. 50 cent., An'a Mihu 1 buc. p. 45 cent., An'a Angelu 1 buc. p. 40 cent., Mari'a Vladu 1 buc. p. 41 cent., Ev'a Candescu 1 buc. p. 40 cent., Lin'a Angelu 1 buc. p. 40 cent. Sum'a panzaturiloru colectate 36 de bucati.

Dela romanii din Velheriu prin dlu Ioane Albonu:

An'a Albonu 15 stergare si 2 camasi; Luc'a Boca, colectore 2 fl.; Arone Boca, docentu 2 fl.; Grigorie Boca, economu 2 fl.; Rosca Ioanu, economu 2 fl.; Ioane Albonu, preotu 3 fl. Sum'a 11 fl. v. a.

Cu 1-a Ianuarie v. 1878
s'a inceputu unu nou abonamentu la
„GAZET'A TRANSILVANIEI.“

Rogamu pe domnii aceia, a caroru abonamentu a espiratu cu 31 Decembre st. v. cá se grabésc'a cu reinoirea lui celu multu pana in 15 Ianuariu st. v., déca voiescu cá se li se tramita fói'a regulatu. Pentru cá se potemu stabili numerulu esemplarielor, ce sunt a se tipari, este necesariu, cá prenumeratiunile pentru semestrulu I 1878 se fia efectuite pana la mediuloculu lunei curente.

P. T. domnii noi abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adresele esacte, aratandu si post'a ceu mai aproape de locul unde locuiescu.

Pretiuulu abonamentulu este: pentru Brasiovu 8 fl. pe anu, 4 fl. pentru semestru si 2 fl. 50 cr. pe trei luni; cu dusulu in casa 10 fl. pe anu, 5 fl. pe semestru, si 3 fl. pe trei luni; pentru Austro-Ungari'a 10 fl. v. a. pe anu, 5 fl. pe unu semestru si 3 fl. pe trei luni, ér' pentru strainatate 12 fl. pe anu, 6 fl. pe siese luni si 4 fl. pe trei luni.

Anunciu.

Subscrisulu mi-am transpusu cancelari'a advocatiale dela Abrudu la Sibiu, Strad'a urezului Nr. 25 in etagiulu alu II-lea; ceea ce prin acésta cu aceea observare se aduce la cunoscintia oporatului publicu si a clientiloru mei, cumca tóte cauzele deja mie incredintiate si incredintiate le voiu efeptu cu tóta promitudinea si conscientiositate.

Sibiu, in 1 Ianuariu 1878.

L. Basiliu Popp d'Harsianu,

advocatu regnicolare.

3—3

Nr. 5/pret. ex 1878.

2—3

Concursu.

Spre ocuparea postulu de notariu cercualu alu Venetiei inferióre, la care apartienu comunele Veneti'a inferióra, Veneti'a superióra si Coman'a superióra se escrie prin acést'a concursu pana in 24 Ianuariu 1878, in care diua se v'a intempá si alegerea in comunitatea Veneti'a inferióra.

a) Salariu 400 fl. v. a.

b) Pausialu de cance'aria si calatoria 40 fl. v. a.

c) Cuartiru liberu si lemnele necesari pentru incalditulu cancelului.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt pofiti de a si substerne concursele loru timbrate pana la acelu terminu la Pretura, probandu, ca posedu calitatile recerute si au cuoscintia perfecta de limba romana si dupa impregiurari de cea maghiara si germana.

Oficiulu pretoriale:

Serpeni in 5 Ianuariu 1878.

Georgiu Popu Grideanu,
pretore.

A esitu din tipariu dilele aceste:

AMICULU POPORULUI.
Calindariu pe anulu 1878
de
VISARION ROMANU.
Anulu XVIII.

Cuprinsulu. — I T e c s t u. Cronologia, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaugite cu calindariu istoricu, calindariu agronomic (reveditu si inavutitu), calindariulu evreiloru, conspectulu lungimei dileloru, genealogi'a caseloru domnitórie, cursulu calioru ferate, calindariulu postal, serviciulu telegraficu, mersulu diligentiiloru, despre timbre, térgurile, valórea cuponiloru. — In partea a d ó u ' a: „Astrucatii“, istori'a unei mari nenorociri. — „Despre temperamente“, de Dr. I. A. Lapedatu. — „Despre insemnatatea testamentelor“, de Dr. M. n. — „Cazacii“. — „Despre ostasii turci“. — „Legea de usura“. Agronomia: Classificarea pamenturiloru dupa plante. — Cumu are se fia unu celaru bunu? — Ingrasiarea porciloru. — Inimicii albinelor. — Tabela pentru poterea incoltitóre, periodulu vegetatiunei si greutatea de midiulocu a celoru mai principale plante agricole. — Mediculu de casa. — Poesii. — Varietati: Torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anuciuri

II I l l u s t r a t i u n i: Antegarda de cazaci la panda, matrosi turci, angagiari de basi-bozuci, recruti turci plecandu in Asi'a, prisionieri bulgari in Ruscicu, basi-bozuci, o torpila esplodandu.

Pretiuulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., 10 esemplare 4 fl. 50 cr., 25 esemplare 10 fl., 50 esemplare 18 fl. 50 cr., 100 esemplare 35 fl.

Se póte trage d'adrechtulu dela editoriu **Visarion Romanu** din Sibiu, cumu si prin tóte librariile si vendiatorii sciuti.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 25 Ianuariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	63.70	Oblig. rurali ungare . . .	78.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu) . . .	67.—	„ „ Banat-Timis. . .	78.—
Losurile din 1860 . . .	114.30	„ „ transilvane. . .	77.—
Actiunile banței nation. . .	810.—	„ „ croato-slav. . .	85.—
„ instit. de creditu . . .	225.10	Argintulu in marfuri . . .	103.20
Londr'a, 3 luni. . .	118.30	Galbini imperatesci . . .	5.58 1/2
		Napoleond'ori . . .	9.45
		Marci 100 imp. germ. . .	58.75

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redacteru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gótt si fiu Henricu.